

Ord, naar man havde fileet lidt paa dem; thi at der i Virkeligheden ikke var noget Urefornørmende i dem, tør jeg paasta, at Enhver vil sige. Efter at være dømt til en lille Mulkt fra 15 til 20 Rbl. for denne Henvendelse og efter at der i Mellemtiden var valgt baade Amtsråd og forskjellige andre Autoriteter — jeg tror, de sad som Flertal i vedkommende Sogneraad — saa spørger Præsten, om den Mand — det var en af de 15 — kunde være Tiendeansætter efter at være dømt for at have klaget over Præsten. Saa toges hele Spørgsmaalet op igjen efter flere Mars Forløb, de fastjærede Sogneraadet, deres egne Valg til Landsthingsvalgmænd, de toge Processen op, og Overretten sagde: Ja, det er meget rigtig, de Mænd have gjort sig skyldige i en i den offentlige Mening vanærende Handling! Herud med dem, herud med dem Alle af Sogneraad og Amtsråd og alle deres tidligere Tillids-Stillinger! Det kom Altsammen blot af, at En skulde være Tiendeansætter, og han kunde ikke være det — Præsten skulde ogsaa have Tiende — fordi han havde skrevet denne Klage under. Tidligere har jeg ikke tænkt saa meget paa, hvor langt det Spørgsmaal kunde ligge fra en virkelig Forbrydelse, men naar de ere dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling efter det, her er passeret, maa man rigtig nok tage hele dette under Overveielse. Der er aldeles intet Bevis for, at vedkommende Mand har gjort sig skyldig i nogen som helst Overtrædelse i nogen retsindig Mand's Dine. Hvoraf kommer da denne Afgjørelse? Ja, den kommer af, at Straffeloven omgjælder vore Embedsmænd med en privilegeret, begunstiget Stilling, saa man i Grunden aldrig kan røre ved dem. Kan Du ikke bevise mindst 10 Gange saa Meget, som du har skrevet om dem, saa bliver det aabenbar falsk Klagemaal, du fører, og saa er det en vanærende Handling du begaar! Nu er der jo blandt Haandværkerne — jeg vil ikke sige Krafilere, men raske Folk; vi have en Haandværksstand, af hvilken mange i de unge Dage have set sig anderledes Verden rundt, end mange af vore Rjømænd have, og de have der inddruffet en Del gode Grundtætninger, som Samfundet kan have Gavn af. Tænker man nu, at en saadan Mand kommer til i Vriighed, i Disput, som Byrådsmedlem, f. Ex., at sige et Ord til sin Borgmester eller Politimester, et Ord, som han ikke kan bevise, saa: falsk Klagemaal, vanærende Handling, væk med Dig! Du har ikke i hele din Levetid Lov til at holde en Lærting. Jeg skal foreslaa Dem at stemme det ud. Af hvilken Grund? For

er det stemt ud, kunne de sige: Er den Mand nu virkelig saadan, at han i Menneskers Omdømme ikke har den Agtelse, han skulde, saa benyttede de Bestemmelserne om Ophævelse af Kontrakten og om Erstatning derfor; det vil kun blive en lille Erstatning, de ville komme til at give for, at Lærtingen kan komme ud af det Forhold. Der er jo to Parter her, og man maa være billig mod alle Parter, det beder jeg Dem overveie.

Der er adskillige Spørgsmaal, jeg gjerne vilde overveie, men jeg tør ikke opholde Dem længere (Hør). Ja, det bryder jeg mig nu ikke meget om. Dersom dette Hør kommer der langt ovre fra, vil jeg sige, at det, de Herrer der helst ville have, er, at det skal gaa saaledes til, at de overhovedet indbyrdes selv kunne føre Samtale og foretage Afstemning. Jeg lader mig imidlertid ikke afholde deraf. Jeg har før staaet i et lige saa lille Mindretal i Salen, som jeg staaar nu, det er jo gadet op og ned for mig som for de Herrer i den Henseende. Jeg vil altsaa vedblive og i Forbindelse med, hvad jeg har sagt, gjøre opmærksom paa Punkt 3 i § 16. Der staaar: „Naar Mesteren dømmes til Fængselsstraf i over 1 Maaned, eller naar han har henfiddet i Baretægtsarrest i over 2 Maaneder“ — kan Kontrakten opsiges eller hæves. Men det er jo rent bureaukratiske Bestemmelser. De Dove, vi faae forelagte her, lugte i det Hele af Bureaukratisme allesammen; de faae blot tillige et Stenk af Humanisme, og saa gaa de ned i Folkethinget ligesom varmt Brød. Tænk Dem nu nærmere om med Hensyn til dette: naar en Mester dømmes til Fængselsstraf i over 1 Maaned. Ja, jeg vil ikke tale om mig, jeg var i Fængsel i 6 Maaneder, saa dersom jeg havde staaet i det Forhold, at jeg havde Lærtinge, saa væk Allesammen, men det kunde jo ramme En eller Anden, som endog var uskyldig, thi jeg, jeg var jo en Forbryder. Men der er jo Mange her i Salen, som ere Næringsdrivende, som ere dømt eller blide dømt som Forbrydere: væk med Lærtinge fra dem Allesammen! Og nu Baretægtsarrest! Hvem i Alverden kan indestaa for, at det uskyldigste Menneske af Verden ikke indtættes i Baretægtsarrest under de Forhold, vi lede under nu? Under andre Forhold sad jo Snekermester Jørgensen et Aar, saa bevises det, at han var uskyldig, men saa var han død. Men nu, tænke vi os, sidder en saadan Mand i 2 Maaneder. Hans Enke har imidlertid holdt det gaaende hjemme paa Bærstedet med en Mesterpend. Vedtage vi nu en Lov, der siger, at Autoriteterne, Bureaukratismen